

BO

MAGASINET

NR.4 / 2017

Medlemsblad for
**MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG**

God jul!

MOBARN **30 år** s. 38

Lundabo oppgradert s. 6 • Elbillading s. 12
Drømmebolig i Fræna s. 30 • Ekornes Brygge s. 36

**—
GARANTI®
—**

GARANTI Eiendomsmegling Molde
Strandgata 5

Jan Egil Fornes
Tlf. 900 79 994

Evy Strømme
Tlf. 911 25 859

Grete Heiseldal
Tlf. 975 04 641

Terese Nerland
Tlf. 915 44 447

Birgitte Tangen
Tlf. 900 35 303

UTSIKT TIL MEDLEMSFORDELER

Garanti – det naturlige førstevalget for alle Mobo-medlemmer!

Vi kjenner ditt borettslag
og har 70 års erfaring og ekspertise.
Vi kan tilby våre effektive meglertjenester
til den beste prisen i markedet.

MEDLEMSFORDELER

PRISLØFTE – SALGSGARANTI - GRATIS VERDIVURDERING FOR BOENDE MEDLEMMER

Møre og Romsdal BBL ■ PB 2036, 6402 Molde ■ Tlf: 71 25 93 00 ■ www.mobo.no ■ Del av Norske Boligbyggelag

MONTÉR MOLDE

Vi leverer alt innen byggevarer

Aubo kvalitetskjøkken –
10 år i Norge

**Kom innom og registrer ditt navn i vår butikk
– da får du en fordelaktig rabattavtale på alt
du handler hos oss.
Velkommen!**

Montér Molde
Birger Hatlebakkvei 10, 6415 Molde.
molde@monter.no Tlf. 480 14 600. 730–17 (18) 10–14

Montér

Innhold

FASTE SPALTER

Tema: Jul	12
Mattipset	20
Reisetipset	22
Kryssord & Sudoku	25
Jusspalten	26
Personlig økonomi	28

NYHETER

Lundabo: oppgradert	6
Rigger seg for et godt 2018	9
Barnehagene – en trygg havn	10
Elbillading	12
Drømmebolig i Fræna	30
Elvegata 9 – Moldes Mexico	32
Solbakken 37	34
Ekornes Brygge	36
Carporter i Fannebo	37
Granlia 3	37
Mobarn 30 år	38

Barnehagene – en trygg havn: s. 10

Leder

ROLF EIDSÆTER

ELbillading

Torsdag 26. oktober arrangerte MOBO temakveld om elbillading for borettslag og boligsameier. Nærmere 90 tillitsvalgte stilte på dette møtet, og det viser at det er stor interesse for temaet, og at det også er en aktuell problemstilling i de fleste boligselskaper.

Elbiler og ladbare hybridbiler har gjort sitt inn- tog, og drivstoffet for disse bilene er strøm. Det betyr at slike biler kan lades der det er mulighet for det. I Stavanger valgte et boligsameie med 200 leiligheter å overlate dette til den enkelte sameier. De fikk selv legge opp kontakter for lading, og boligsameiet ville ikke ha noe med saken å gjøre. Det gikk bra for de første 20 som kjøpte ladbare biler, men da var strømkapasiteten til sameiet brukt opp. Alternativene som boligsameiet sto overfor var å øke strømkapasiteten inn til boligsameiet eller å velge en felles ladeløsning for alle beboerne. De økonomiske konsekvensene av de to alternative var så forskjellige at det ble et lett valg. Det ble valgt en løsning med «smarte» elbilladere som fordelte den tilgjengelige strømkapasiteten.

I vårt område har vi ikke slike dramatiske eksempler, men vi ser en utvikling også i borettslagene der mange kjøper ladbare biler, og lader på tilgjengelige kontakter i garasjekjellerne. Dette er både ulovlig og brannfarlig, og derfor må det raskest mulig installeres godkjente ladestasjoner. Foredragsholderne fra Zaptec og Ladefabrikken, viste til at lading på vanlig kontakt kan utgjøre en betydelig fare, og de viste gjennom sine egne produkter at dette kan løses på en god måte både for boligselskapet og den enkelte bruker. Det er også viktig å understreke at lading på vanlig kontakt ikke lenger er lovlig. Selv i en privatbolig, må det nå monteres egne ladestasjoner for elbil.

Før sommeren vedtok Stortinget enstemmig at en seksjonseier i et boligsameie kan etablere et ladepunkt for elbil og ladbare hybrider på en parkeringsplass seksjonseieren disponerer eller et annet sted styret anviser. Seksjonseieren må søke styret om tillatelse først, men styret har bare anledning til å avslå søknaden dersom det foreligger en saklig grunn. Denne bestemmelsen i eierseksjonsloven vil trolig tre i kraft fra 1. januar 2018. Det er ikke vedtatt noen tilsvarende bestemmelse i borettslagsloven, men det kan forventes en tilsvarende regulering i løpet av kort tid.

Deltakerne på temakvelden om elbillading hadde mange gode spørsmål til foredragsholderne. Det gikk på alt fra hvorfor boligselskapet skal installere slike løsninger til tekniske spørsmål. Det som uansett er konklusjonen etter temakvelden om elbillading, er at borettslag og boligsameier må ta denne utfordringen på alvor. I dag er det 180.000 ladbare biler på norske veier, og det har økt fra beskjedne 3349 slike biler i 2010. Prognosene tilsier at det vil være 1.600.000 ladbare biler på norske veier i 2035. Og eierne av ladbare biler vil ha andre krav enn eiere av tradisjonelle bensin- og dieselbiler. Det viktigste kravet vil være muligheten for å lade bilen hjemme i egen garasje. I de større norske byene er det allerede i dag slik at det er et minus i forbindelse med salg av leiligheter hvis det ikke er utbygd muligheter for lading av elbiler og andre ladbare biler.

Det blir spennende å følge denne utviklingen videre. Boligselskapene som er tilknyttet MOBO har nå fått grunnleggende informasjon om hvilke krav som stilles for ladeutstyr i garasjer. Så må boligselskapene ta utfordringen og sørge for god tilrettelegging.

**MEDLEMSBLAD FOR
MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG
NR. 4, 2017**

**MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG**
Strandgata 5, 6415 Molde.
Tlf: 71 25 93 00

E-post: mobo@mobo.no
Hjemmeside: www.mobo.no

ANSVARLIG REDAKTØR
Direktør Rolf Eidsæter,
Møre og Romsdal Boligbyggelag

**REDAKSJONELL PRODUKSJON
OG GRAFISK UTFORMING**
TIBE Reklamebyrå AS
Postadr.: Postboks 473, 6400 Molde

Tlf: 71 20 12 00
Fax: 71 20 12 01

E-post: bomagasinet@tibe.no

**MEDARBEIDERE I
DETTE NUMMERET**
Evy Strømme, Ove Rødal,
Maja Håbet, Ingrid Kvande
og Jens Lyngstad

UTGITT AV
BS Media AS, Postboks 452
Sentrum, 0104 Oslo

ANNONSER
Tlf: 71 20 12 00
Fax: 71 20 12 01
E-post: annonse@tibe.no

TRYKK
Ålgård Offset, Ålgård

NEW

NYTT
TIDLØST
DANSK
DESIGN

/ URBAN HVIT/MØRK LEIRE

Liker du tidløst design, bør du ta en ekstra titt på vår nye modell Urban. Det karakteristiske håndtaket er frest inn i fronten, noe som gir kjøkkenet et stilrent og minimalistisk designuttrykk med mengder av karakter. Med modellen Urban kan du også velge mellom tre forskjellige finérfronter. Sort Eik Finér, Hvit Eik Finér og Natur Eik Finér.

HTH Molde • Øvre veg 32 • 6415 Molde • tlf. 71 20 05 20 • hth.no

DET MODERNE LIV
KREVER SITT KJØKKEN

OPPGRADERT

De siste årene har Lundabo borettslag i Molde fått en skikkelig makeover. Alt fra bytte av rør flere meter under bakken, til nye vinduer, nye fasader og større og finere balkonger.

INGRID KVANDE

Lundabo borettslag i Bjørnstjerne Bjørnsonsveg i Molde ligger like ved sjukehuset, og består av 48 leiligheter. Tidligere het det Søsterbo borettslag, og også i dag har sjukehusansatte forkjøpsrett. Asbjørg Eline Kvalvåg og Lill Eldrid Bergtun er styremedlemmer.

Asbjørg Eline Kvalvåg er styreleder i Lundabo borettslag. Hun kom inn i styret første gang i 1998, og utenom en pause på to år har hun vært med siden.

Samtidig med fasadearbeidet ble utvendig belysning forbedret.

Etter en lang periode med rehabilitering, er stillaser og presenninger nå pakket vekk.

Neste år er det 50 år siden byggingen av de 48 leilighetene i Lundabo borettslag startet, og takket være systematisk satsing på oppgradering over mange år, framstår borettslaget nesten som nytt. Av de siste rehabiliteringsarbeidene som er gjennomført, er et større vindusprosjekt.

SYSTEMATISK

– Vi hadde en langtidsplan på dette, og tok ting i rekkefølge. Selv om balkongtakene flasket, ble de ikke prioritert, for det var ikke vits i å gjøre noe med de før selve balkongene var tatt, forteller Asbjørg Eline Kvalvåg. Hun er mangeårig styreleder i Lundabo borettslag.

– Jeg gikk inn i styret i 1998. I 2011-2013 hadde jeg en pause, men så kom jeg inn igjen, og har vært med siden. Jeg hadde egentlig tenkt å roe ned da jeg gikk ut for seks år siden, men jeg ble overtalt til å gå på igjen siden det skulle være så mye rehabilitering, forteller Kvalvåg.

ERFARING VIKTIG

Lill Eldrid Bergtun kom flyttende til Lundabo i

august 2016, og det tok ikke lang tid før hun var på plass i styret.

– Da jeg flyttet inn var balkongene ferdig. Nye vinduer samt tak til balkongene stod for tur, og det har vi avsluttet nå. Jeg er ny i styrearbeid, og merker at det er viktig at en person som både har historikken og erfaring, er med oss i styret, sier Bergtun og kaster et blick på styrekollegaen.

TRE EKSTRAORDINÆRE GENERALFORSAMLINGER

Alle prosjektene har selvsagt vært arbeidskrevende, og de har preget hverdagen i stor grad – både til styret og beboerne.

– Mest slitsomt for styret var det da vi behandlet saken om mulig utvidelse av balkongene. Tre ekstraordinære generalforsamlinger måtte til. Både i mai, juni og august var saken oppe til behandling. Vi måtte gå nøye gjennom regnskapet. Enkelte beboere var bekymret for om vi klarte det økonomisk. Til slutt ble det vedtatt med klar margin, og i dag er alle fornøyd, sier Kvalvåg. →

FASADEREABILITERING

Etter påske i 2010 startet arbeidet med å platekle fasaden for å forlenge intervallene for vedlikehold. Tidligere var intervallet mellom hver runde med maling 4-5 år. I tillegg til selve fasaderehabiliteringen ble det laget to punkthus der man samler avfallsdunker. De nye vedlikeholdsfrie fasadeplatene har en funksjonsgaranti på 40 år, og en forventet levetid på mer enn 60 år ifølge leverandøren Steni.

Samtidig med fasadearbeidet ble utvendig belysning forbedret.

I tillegg har Lundabo borettslag gjort følgende: Reasfaltering og drenering, laget gjesteparkering, nytt lysopplegg med LED i fellesgangene, lagt nye kloakkrør og rehabilitert betongdekkene på balkongene.

Fasaden ble platekledd for å forlenge intervallene for vedlikehold. Gammel fasade under, ny til venstre.

UTVIDET BALKONGENE OG SKIFTET BALKONG-REKKVERK

Balkongene var veldig små med plass til to stoler eller ett bord og en stol. Etter utvidelse i 2016 kunne man ha begge deler. Den prosentvise økning i gulvareal på balkongene var 20%-22%, avhengig av leilighetstype. Balkongrekkverket er i herdet glass med farget folie mellom glasslagene.

– Også da vi skulle legge fasadeplater, måtte vi ha ekstraordinær generalforsamling. Nå tror jeg alle er enige i at det ble veldig fint, legger styrelederen til.

MANGE FORDELER MED REHABILITERING

De store prosjektene har vært store løft økonomisk, men investeringene gir besparelser på sikt.

– Nå har vi byttet til vedlikeholdsfrie aluminiumsvinduer. Også i 1991-1992 skiftet vi vinduer – da til vanlige trevinduer. Det blir en helt annen hverdag nå når vi slipper å tenke så mye vedlikehold, sier Kvalvåg.

– Allerede nå kjenner vi at vinduene isolerer bedre. Det kommer mindre varme inn og går mindre varme ut, og de er bedre lydisolert. Før dirret det da det landet helikoptre oppe på sykehuset, legger Bergtun til.

SPARER INN INVESTERINGEN

Avd. ingeniør Arve Hatle hos MOBO har vært prosjektleder for de fleste rehabiliteringsprosjektene i Lundabo Borettslag. Han støtter Kvalvåg når det gjelder investeringer og besparelser.

– Aluminiumsbeslåtte vindu er per definisjon vedlikeholdsfrie. I utgangspunktet er det 20 % dyrere med slike vindu, men det sparer man fort inn. Vanlige vindu bør man egentlig male hvert eller hvert andre år, så på 4-5 år skal du ha sjekket og malt vindu minst to ganger. Med kostnader til stillas og maling har du spart inn aluminiumsmantlingen på to intervall, og har besparelse fra år 5 og ut levetida på vinduene, som er opptil 60 år, forteller Hatle.

PAUSE NÅ

Det er ikke til å komme forbi at store vedlikeholdsprosjekter medfører en del rot og støy. Dette synes Lundabo-beboerne det er fint å være ferdig med nå.

– Med så store prosjekt som vi har vært gjennom, blir det mye møkk og bråk. Det var grisete når det var vått, og støvete når det var tørt. Med tunge maskiner blir det også mye lyd. Sånn er det – litt kaos mens man holder på, men så blir det bra til slutt, sier Bergtun.

Nå har ikke det driftige borettslaget planer om mer rehabilitering med det første.

– Det er så god stand her, og det er greit med en pause nå. Til våren skal vi ordne og rydde opp der vognene har stått, slik at vi får begynne å slå plen igjen, sier Kvalvåg, som er glade for at de har fått god hjelp til tekniske og økonomiske spørsmål av MOBO underveis. ••

NYE VINDUER

De nye vinduene har pulverlakkert aluminium på utsiden og trevirke på innsiden. Slike vindu er per definisjon er vedlikeholdsfrie, og har også lengre levetid enn vanlig trevindu. Det er ca. 20 % dyrere med slike vindu, men dersom man trekker fra den malingen man ville gjort med vanlige trevindu, har man en besparelse fra år 5 og ut levetiden.

RIGGER SEG TIL FOR ET GODT 2018

Etter en litt tung vår og sommer for boligomsetning, preget av industrijobber som har forsvunnet og et synkende folketall i Molde, er optimismen tilbake hos meglerne i Garanti. Daglig leder Jan Egil Fornes sier staben nå rigger seg til for en god opptur i 2018!

△ OVE RØDAL

Kundene får en hyggelig velkomst på Garanti-visningene, med kaffe og noe godt å spise. Fra venstre jurist/eiendoms-meglerfullmektig Grete M. Heiseldal, daglig leder, jurist og eiendomsmegler MNEF Jan Egil Fornes og eiendomsmeglerfullmektig MNEF Birgitte Tangen.

– Vi har merket det mer og mer utover høsten, at flere kommer på visning og at salget går noe lettere. Markedsprisene har hatt en liten nedgang. Selgerne har en mer realistisk forventning om hva de kan oppnå av pris for boligen, og de er ofte mer villig til å forhandle seg frem til en akseptabel løsning med aktuell kjøper enn tidligere, sier Fornes.

– Kort sagt kan en si at det er blitt mer flyt i markedet, og det er god trend, legger han til.

Han ser likevel fram til at dagens innstramming av reglene for boliglån får en oppmyking og kanskje blir fjernet fra sommeren neste år. Denne innstramningen har særlig rammet yngre boligsøkende på jakt etter enroms eller toroms leilighet.

En del får hjelp av sine foreldre, men for mange er heller ikke dette noen løsning på grunn av strengere regler for kausjon. Bankene er flinke til å følge boliglånforskriften til punkt og prikke, og vi ser sjelden at det foretas kreative løsninger for å få i orden en finansiering.

– Denne innstramningen har først og fremst vært myntet på boligmarkedet i Oslo for å rydde opp i boligspekulasjon og kjølnen ned markedet for å få en sunnere utvikling. Men boligspekulasjon har i veldig liten grad vært et problem på våre kanter av landet.

Fornes sier at det er et stort utbud av både nye og brukte borettslagsleiligheter for øyeblikket. Det er i skrivende stund 143 brukte boliger til salgs i Molde ifølge finn.no. Faktisk er utbudet av ledige boliger totalt det dobbelte sammenlignet med situasjonen for få år siden.

Selv anbefaler Fornes alltid leiligheter i borettslag tilknyttet MOBO. – En MOBO-leilighet vil nesten alltid være en meget god investering, og borettslagene knyttet til MOBO har et sterkt

fokus på rehabilitering og vedlikehold, noe som gir forutsigbare og lavest mulig bokostnader på lang sikt. MOBO oppfattes også som meget trygt på forvaltningssiden, og mange kjøpere legger særlig vekt på at MOBO-leilighetene er tilknyttet Boligsamvirkenes Sikringsordning.

For leiligheter kan man nok gjøre de aller beste kjøpene dersom man satser på ett oppussingsobjekt. Vi ser at de fleste gjerne vil flytte rett inn i en pen «Bonytt-leilighet» og konkurransen om de mindre sexy leilighetene er ofte liten. Man kan faktisk oppleve å få kjøpe seg et oppussingsprosjekt til halve kvadratmeterprisen av hva en ny leilighet koster, så her er det penger å tjene for den som vil brette opp ermene!

GOD SPREDNING

– Garanti sin jobb er å sørge for en trygg og positiv bolighandel der selger oppnår den prisen han skal i markedet. Vi legger særlig vekt på å lage gode presentasjoner både på nett og i prospekt med selgende bilder, gode tekster og med all relevant informasjon lett tilgjengelig for kjøperen. Vi skal også sørge for at informasjon om boligen er tilgjengelig der de potensielle kjøperne er. 9 av 10 ser boligen først på www.finn.no, derfor er dette den aller viktigste salgskanalen. Facebook er det sosiale mediet som i størst grad brukes til boligsalg og her er vi aktiv. Vi annonserer fortsatt i RB, og kjøperne vil også kunne oppdage boliger til salgs i vår vindusutstilling, utstillingen på Roseby eller plukke med seg et miniprosept fra utstillingene på Fole Godt, Hos Gyda eller BFH. Eller kanskje er det «TIL SALGS» - plakaten som fanger kundens interesse først?

– Og husk, våre meglere er de som kjenner

de brukte borettslagsleilighetene aller best og kan gi best informasjon og korrekte svar til kjøperne! Og vi har alltid gode medlemsfordeler for MOBO-medlemmer! ••

GODE SALGRÅD FRA FORNES:

1. Ha realistisk forventning til pris og ha god kommunikasjon med megler. Vår prisantydning skal være mest mulig presis og er basert på prisutviklingen og forventningen i markedet. Megler er også pliktig å gi selger en vurdering av de budene som kommer inn.

2. Snakk med megleren om enkle tiltak for fotografering/visning, og som kan selge boligen bedre. Dette kan være kvalitetsforbedringer, møblering/styling med mer. Vi har også tilbud om styling gjennom Molde Farvehandel, dette har vist seg å være en suksessfaktor.

3. Bruk nok tid på forberedelser. Leiligheten må være ryddig og ordentlig vasket slik at førsteinntrykket blir godt. Man har gjerne bare en sjanse til å gjøre ett inntrykk på boligkjøperen – bruk den muligheten godt!

4. En kunde som kommer på visning er ute etter å få en følelse av om visningsboligen kan bli et godt sted å bo for vedkommende. Det er lov å skape god atmosfære med fargeelementer og personlig stil, men sørg for at det ikke blir for privat og påtrengende. Dette er en vanskelig balansegang, og det er greit å følge prinsippet om at «less is more!»

BARNEHAGENE EN TRYGG HAVN

Trygghetssirkelen er blitt et viktig begrep i alle barnehagene i Mobarn. Den gjør barnehagen og personellet til en trygg base og sikker havn for barna, fra de begynner, skifter avdeling, møter nyansatte og skal mestre overgang fra barnehage til skole.

✎ OVE RØDAL

En av barnehagene med god erfaring er Mobarn Cecilienfryd barnehage.

– Det er en god metode for moderne tilknytningspedagogikk, en inspirasjonskilde for omsorg, der vi ser barnet og dets behov innenfra, sier de to pedagogiske lederne Jenny Gjendem og Inger-Lise Jensen, som nylig har vært på kurs om metoden sammen med andre pedagogiske ledere i Mobarn. Begge er sertifiserte veiledere som formidlere av kunnskapen sin videre til alle ansatte. Når Trygghetssirkelen er forankret blant personalet i barnehagen har de som mål og også kunne veilede blant foreldrene, for de som ønsker det.

Kursledere var Ida Brandzeg og Stig Torsteinson, som sammen med Guro Øiestad har skrevet boken «Se barnet innenfra». Alle tre er psykologer.

GOD ANDREPLASS

– Barna i barnehagen er avhengig av god tilknytning til de voksne i barnehagen. Foreldre/foresatte vil som regel alltid være barnets primære omsorgspersoner, men vårt mål er alltid at barnehagepersonalet kommer på en god andreplass i barnas liv, påpeker Gjendem og Jensen. De voksne jobber hver dag og time for at barna skal være trygge, uthvilte og oppladet. Metoden lærer de ansatte å forstå barna,

deres ulikheter og deres reaksjoner på ulike alderstrinn bedre og selv være en støtte som sikrer en best mulig tilknytning. Trygge relasjoner viser seg å ha stor innvirkning på barna psykiske helse og legger grunnlaget for en god utvikling videre i livet.

– HVORDAN ER ERFARINGEN MED TRYGGHETSSIRKELEN?

– Det er et flott verktøy for alle som jobber i barnehagene som vi kan bruke for å forstå og møte barnas behov. Vi voksne er den trygge og sikre havnen. Når barnet er utforskende, beveger det seg ut fra den trygge havnen, barnet er da oppe i sirkelen. Når barnet er nede i sirkelen har barnet behov for beskyttelse, trøst, godhet og organisering av følelsene sine. Det er viktig at de voksne er profesjonelle og holdningskapende og ikke lar eget stress eller irritasjon påvirke hvordan man møter barna. Når metoden blir en integrert del av ens eget indre vil barna alltid få den støtte og hjelp det trenger.

BEDRE FORSTÅELSE

En utfordrende situasjon kan oppstå i forbindelse med at foreldre går fra barnehagen. – Som omsorgsfulle mennesker ønsker vi ikke at barn skal være lei seg, og vi gjør alt vi kan for at de skal ha det bra igjen fortest

mulig. Ut fra Trygghetssirkelen trenger barnet hjelp til å organisere følelsene ved at den voksne setter ord på det han eller hun føler og opplever. En avledning vil ikke hjelpe barnet.

– Barn er forskjellige og ved hjelp av Trygghetssirkelen blir vi bevisste og kan prøve å forstå dem innenfra. Det vil for noen barn kunne gjøre avskjeden lettere, sier Gjendem og Jensen.

Psykologene Brandtzæg, Torsteinson og Øiestad bruker metaforen "barnet som en lampe". Når barnet er godt tilknyttet foreldrene, så har foreldrene satt kontakten i hjemmets vegger slik at «barnet kan lyse». Når foreldrene leverer i barnehagen og så går, trekker de ut lampekontakten. Da er det personalets oppgave å sette kontakten inn igjen, for å gjøre barna trygge i barnehagen, slik at barna kan fortsette å lyse.

FOKUS

– Det viktige for oss er alltid å ha barnet i fokus. Mens vi ser barnet innenfra legger vi også vekt på å se oss selv utenfra og få bekreftet at vi er de ladestasjoner vi skal være for barn som er slitne og utladet. Det kan være nok å ha dem på fanget og gi dem trøst og gode ord for å løfte dem til toppen av trygghetssirkelen igjen, sier Gjendem og Jensen.

Begge legger til at foreldrene alltid er velkommen til å besøke barnehagen, og ikke minst bruke så mye tid der som de ønsker. Dette er spesielt viktig i tilvenningsperioder og ved overganger til nye miljø. ..

De voksne i barnehagen er en god nummer 2 for barna, etter foreldrene.

► Budskapet fra Trygghetssirkelen er et godt arbeidsredskap for at barna skal bli sett innenfra av personellet og oppleve trygghet i hverdag og i utfordrende overgangsfaser gjennom barnehageårene.
© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

TRYGG BASE – SIKKER HAVN

JEG TRENGER AT DU...

♥ Støtter min utforsking

JEG TRENGER AT DU....

♥ Passer på meg
♥ Fryder deg over meg
♥ Hjelper meg når jeg trenger det
♥ Har det gøy med meg

JEG TRENGER AT DU....

♥ Tar imot meg når jeg søker deg

JEG TRENGER AT DU...

♥ Beskytter meg
♥ Trøster meg
♥ Viser godhetfor meg
♥ Organiserer følelsene mine

Alltid: Vær større, sterkere, klokere og god.
Så sant det er mulig: Følge mitt barns behov.
Når det er nødvendig: Ta ledelsen.

MOBARN CECILIENFRYD BARNEHAGE

6 avdelinger for barn 0-6 år.

• 100 barn

• Antall ansatte: 28

Stor interesse for **ELBILLADING**

Temasamlingen om elbil samlet mange interesserte tillitsvalgte i MOBO.

MOBO har de siste årene registrert en stigende interesse for elbillading i borettslagene, og med lovendring i eierseksjonsloven og borettslagsloven på trappene er det et meget aktuelt tema. Torsdag 26. oktober arrangerte MOBO temakveld for tillitsvalgte om elbillading for borettslag og boligsameier. At nærmere 90 tillitsvalgte møtte viser at det er stor interesse for temaet, og at det også er en aktuell problemstilling i de fleste boligselskaper.

✍ OVE RØDAL

MOBO hadde invitert to leverandører, Zaptec AS og Ladefabrikken AS, som presenterte sine systemer og informerte forsamlingen om hva som er viktig å tenke på ved alle sider av elbillading. Ladefabrikken har knyttet til seg lokal samarbeidspartner i MIFO, mens Zaptec har et samarbeid med et lokalt firma som heter 3D Prosjekter.

Fra borettslagene er man opptatt av sikkerheten ved lading, rett bruk av kontakter, kostnader ved installasjon, hvordan man kan fordele strømkostandene enkelt og rettferdig, kapasiteten i elnettet og hvordan få etablert et godt og enkelt ladesystem. Det ble på møtet anbefalt å sette opp ladestasjoner i borettslagets regi og ikke overlate dette til beboerne med oppsett av en og en ladestasjon.

– Ladestasjoner vil både gi raskere og sikrere lading. Man unngår brannfare, det er enklere for forbrukeren, borettslaget får et helhetlig system og det blir rettferdig for alle beboerne, sa en representant for den to år gamle Ladefabrikken. Christian Fredrik Holst.

Zapteks representant Erling Dragseth på-

pekte viktigheten av å kartlegge dagens og framtidens ladebehov for borettslaget, det samme med nettsituasjonen og anbefalte å innhente tilbud på en komplett løsning.

– Da vil man få et nøkkelferdig anlegg tilpasset borettslagets ønsker, sa Dragseth. Dette innebærer automatiske betalingsløsninger, ladebrikkeløsninger og utstyr for styrt lading når nettet har ledig kapasitet.

LADESTASJONER VIL GI BÅDE RASKERE OG SIKRERE LADING

– Det blir utvilsomt et stort marked og behov for elbillading i årene som kommer. Ett av tre nybilsalg er i dag en hybridbil eller ren elbil, forteller avdelingsingeniør Arve Hatle i MOBO. Da blir det borettslagene og vår utfordring å

integre gode ladesystemer i eksisterende bygg. Flaskehalsen for de aller fleste er at det er begrenset kapasitet i forsyningskabel inn til borettslaget. Da er det fint å kunne benytte systemer med dynamisk lastfordeling, slik at tilgjengelig kapasitet til enhver tid fordeles mellom de som lader.

Direktør Rolf Eidsæter opplyste de tillitsvalgte om at Stortinget før sommeren enstemmig vedtok at en seksjonseier i et boligsameie kan etablere et ladepunkt for elbil og ladbare hybrider på en parkeringsplass seksjonseieren disponerer eller et annet sted styret anviser. Denne bestemmelsen i eierseksjonsloven vil trolig tre i kraft fra 1. januar 2018. Det er ikke vedtatt noen tilsvarende bestemmelse i borettslagsloven, men det kan forventes en tilsvarende regulering i løpet av kort tid, sa Eidsæter (se også hans leder om elbilmøtet).

Nye lag i MOBO bygges ut med tanke på moderne elbilløsninger. I Solbakken 37 er det sørget for ekstra kapasitet i strømforsyningen med tanke på fremtidig etablering av ladesystem. ••

VELKOMMEN!

VI LEVERER DANSK DESIGN
OG KVALITET PÅ SITT BESTE.

Bredt utvalg, hurtig levering og gunstig pris

BOKjøkken har et stort utvalg av kvalitetsprodukter i flere stilarter. Gjennomført kvalitet er en forutsetning for at vi skal kunne sikre deg det beste resultatet. Våre luksus skuffer er garantert for en belastning opptil 25 kg.

Stikk innom oss for en uforpliktende kjøkkensamtale, så lager vi gjerne et forslag og et pristilbud til deg.

Extra Bygg Molde • Oscar Hansens veg 2-4, 6415 Molde
Tlf: 97 99 51 10 • molde.extrabygg.maling@coop.no

**EXTRA
BYGG**

Drømmebolig I NYTT BORETTSLAG LAG I FRÆNA?

Samarbeidsprosjektet mellom Fræna Kysteiendom og MOBO i Elnesvågen er nå godt i gang. – Vi håper på et bra salg for trinn I, og at byggingen kan starte i løpet av relativt kort tid, sier megler Evy Strømme i Garanti Eiendomsmegling.

OVE RØDAL ESPEN ISTAD OG OVE RØDAL

Borettslaget, en blokk på 18 treroms og fire-roms leiligheter i ulik størrelse i trinn I, vil få en beliggenhet som må kunne karakteriseres som er noe av det fineste Elnesvågen har å by på. Det er kort vei fra sentrumsområdet med alle sine fasiliteter. Boligene vil ligge høyt og fritt i terrenget, med flott utsikt mot fjord og fjell og nær de fine turområdene rundt Elnesvågen. Leilighetene får livsløpsstandard, store vindusflater og glassrekkverk, og dermed får beboerne nyte utsikten i fulle drag.

FLERE UTBYGGINGSTRINN

– Jeg tror og håper vi kan starte om relativt kort tid, og at man også kan sette i gang trinn II med 18 leiligheter om ikke alt for lenge, sier Paul Gunder Groven i Fræna Kysteiendom. Det kommer 6 endeleiligheter med tre soverom, og 12 leiligheter med to soverom i trinn I. Alle boliger får balkong på 18 kvm. Trinn 2, når dette realiseres, får samme utforming.

BORETTSLAG MIDT I BLINKEN

I det 60 mål store tomtområdet som Fræna Kysteiendom eier, er det allerede bygd 6 ene-

boliger og en tomannsbolig, det kommer snart to eneboliger til og det prosjekteres ifølge Groven et leilighetsbygg. Den første boligen ble reist for sju år siden, da også de første planene fra MOBO ble lansert.

Groven synes det er flott å få et borettslag i området, og at byggetrinn I nå er salgsklart etter mange års jobbing med prosjektet.

– Borettslaget gir god variasjon i boligtilbudet på tomten. Jeg tror det er første gang det realiseres et borettslag i Elnesvågen i denne kategori, med mange leiligheter i en lavblokk. Jeg er selvsagt spent på mottagelsen av prosjektet og salget framover, men er optimist, sa Groven da vi møtte ham på Garantis salgsstand i kjøpesenteret Bølgen i siste halvdel av november. Han påpeker at dette er et prosjekt hvor man virkelig får oppleve det gode liv med lettstelte boliger og der man slipper å tenke på plenklipping og brøyting.

– Borettslaget vil ta seg av alle felles områder, påpeker Groven og legger til:

– Utsikten er fantastisk, rene panoramaet. Og den er svært god uansett hvilken leilighet man kjøper, i 1. 2, eller 3. etasje. Et annet punkt

er også viktig; det er ikke noe innsyn til leilighetene.

Fra garasjeplanet kan man ta heis opp til alle etasjene.

SKRYTER AV MOBO

Groven er meget glad for å ha fått MOBO med som samarbeidspartner, og ser på boligbyggelaget som en meget kompetent og solid aktør.

– Vi har hatt en meget nært og godt samarbeid på alle felt i hele prosjektperioden, og selv om det har tatt tid er vi veldig fornøyd med sluttresultatet, sier han.

Megler Evy Strømme og meglerkollega Terese Nerland i Garanti Eiendomsmegling delte ut en del prospekter og møtte flere potensielle kjøpere på standen i Elnesvågen. De gleder seg også over at et nytt borettslag er på gang i Fræna. Det er mange år siden forrige prosjekt i MOBO-regi.

– Kjøperne får mulighet for å tilpasse leiligheter eget ønske gjennom tilvalg og det er anledning til på betale ned hele felleslånet om man ønsker det, sier Strømme, før hun må avbryte og ta seg av en et godt voksent par som ønsker

HAUKÅS PANORAMA

Antall: 18 tre- og fireroms leiligheter

Størrelse: 91 kvm. BRA

Biloppstillingsplass for alle leiligheter i felles parkeringsanlegg under boligdelen.

Pris: 2,05-2,4 mill.

Fellesgjeld: 2,05 mill-2,4 mill.

Mulighet for individuell nedbetaling av fellesgjeld.

Trio som gleder seg over at et nytt borettslag (Haukås Panorama med 18 flotte leiligheter) snart blir realisert hvis salget fremover er godt. Fra venstre megler Terese Nerland, Garanti Eiendomsmegling, tomteutvikler Paul Gunder Groven i Fræna Kysteiendom og megler Evy Strømme, Garanti Eiendomsmegling.

prospekt og mer opplysninger om borettslaget. Planen er at trinn I kan få innflytting høsten 2019.

– Vi beregner rundt ett års byggetid, sier Strømme. ••

Ulike romløsninger.

Svein Ivar Nerland (32) er styreleder i Elvegata 9 Borettslag og pådriveren bak bildeutstillingen i fellesarealet.

Historisk utstilling i Elvegata

MOLDES MEXICO

MOBO-fondet delte på siste generalforsamling ut midler til to ulike borettslag. Det ene var Elvegata 9, som fikk midler til å skaffe historiske bilder fra området mange kjenner til som byens Mexico.

MAJA HÅBET

– MOBO-fondet ble opprettet som en del av 60-års-markeringen til laget i 2006. Formålet til fondet er å yte støtte til fremming av miljøtiltak i boligområder og borettslag. Det kan være alt fra kunstnerisk utsmykking, nærmiljøtiltak, kulturarrangementer og lignende, forklarer Evy Strømme hos MOBO. – Mexico er et historisk boligområde i Molde, og vi synes det er fint at borettslagets vil formidle dette. Utsmykking med bilder i fellesganger i Elvegata 9 er et tiltak som gir beboere og besøkende innblikk i tomtens historie, sier Strømme.

REKET

Mexico omtales ofte som Moldes siste slum.

De tre gamle boligblokkene som tidligere lå i området er i dag revet og erstattet med Elvegata 9 Borettslag, som består av 32 moderne to- og treromsleiligheter. Det sentrumsnære borettslaget ligger like ved Moldeelva og Molde Videregående Skole.

– I mellomkrigstiden var det et stort behov for nye boliger i Molde. Da ble dette området bygd opp som en slags brakkeby med tre boligblokker. Her bodde det svært mange arbeidere på et relativt lite sted og Elvegata var den gangen en sliten bydel, forteller styreleder i Elvegata 9 Borettslag, Svein Ivar Nerland. – På den tiden fikk man ikke med seg så mange nyheter fra resten av verden, så dette området

ble ofte assosiert med Mexico fordi det var den eneste slummen man kjente til. Deretter kom også Mexico-kiosken, som befestet betegnelsen til området ytterligere, forklarer Nerland.

TRISTE MURVEGGER

Styrelederen fikk idéen om å søke om midler fra MOBO-fondet under generalforsamlingen i 2016. – Den gangen fikk Boråsveien Terrasse tildelt midler til et lignende prosjekt, som gjaldt oppussing av en mur. Vi hadde selv to store murvegger i gangen vår som var ganske triste. Jeg forhørte meg med Reklameservice om det var mulig å få foliert veggene med bilder, og det var det.

Nerland forteller at både beboere og besøkende er svært positive til utstillingen.

Bildet viser de tre gamle boligblokkene som ble bygd i Elvegata i mellomkrigstiden.

MOLDES MEXICO

Mexico omtales ofte som Moldes siste slum. De tre gamle boligblokkene som tidligere lå i området er i dag revet og erstattet med Elvegata 9 Borettslag, som består av 32 moderne to- og treromsleiligheter.

Det sentrumsnære borettslaget ligger like ved Moldeelva og Molde Videregående Skole.

UNIK HISTORIE

Deretter begynte Nerland jakten etter historiske bilder fra området. Etter mye om og men kom han i kontakt med Romsdalsmuseet, som hadde to passende bilder til prosjektet. Ett bilde av de gamle boligblokkene og ett av Mexico-kiosken. Disse bildene pryder nå veggene i andre og tredje etasje i Elvegata 9.

– Vi har fått mange positive tilbakemeldinger på bildene, både fra de som bor her og fra folk som har vært innom på besøk. Vi har jo en unik historie i området, og litt av tanken bak prosjektet var å få en bit av historien til Mexico inn i Elvegata 9 borettslag, avslutter Nerland. ••

Elvegata 9 er i dag et populært borettslag, med en god miks av beboere i ulike aldre.

INNFLYTTING I MARS I SOLBAKKEN 37

Det pågår stor aktivitet i bygget for tiden. Dagene går fort unna, men entreprenøren melder at de er i rute og overlevering fra entreprenør til byggherre slik det ligger an i dag vil skje i løpet av januar 2018.

OVE RØDAL

I mange leiligheter er kjøkken nå snart ferdig montert.

Lite å si på utsikten.

Badene blir lyse og romslige.

Det pågår stor aktivitet i bygget for tiden. Dagene går fort unna, men entreprenøren melder at de er i rute og overlevering fra entreprenør til byggherre slik det ligger an i dag vil skje i løpet av januar 2018.

— Så blir det en periode der borettslaget skal etableres, avtaler må på plass, ferdigbefaring og overtakelse med kjøpere. Slik det ser ut i dag antyder vi innflytting i løpet av mars måned, sier MOBOs prosjektleder Svein Ivar Bytingsvik.

Det som pågår av utvendige arbeid nå er ferdigstillelse av fasader og balkonger samt tilbake fylling, planering og opparbeiding av

utenom hus området.

— Nedrigging av bygningskranen vil også skje i løpet av kort tid, men det er fordel å få benyttet den lengst mulig under byggingen. Noen arbeidsoperasjoner som tilsåing av grøntarealer, beplantning og trolig asfaltering kommer til å stå igjen og må utføres til våren på grunn av årstid.

Innvendig i leilighetene pågår sluttmontering av tekniske installasjoner, montering av innredninger, listing og dørmontasje. I fellesarealet pågår legging av golv, sluttmontering av tekniske installasjoner, montasje av heis,

dørmontasje og montering av systemhimlinger.

De som har kjøpt leiligheter har underveis gjennom byggeperioden fått vært med å sett på bygget og leiligheten sin.

— Det er nå i slutfasen lagt opp til oftere besøk for å ta en kvalitetskontroll på at kjøperne har fått det de har bestilt av endringer og hvordan leiligheten blir etter at den er malt og innredninger på plass. Alle har gitt uttrykk for at de er fornøyd, og gleder seg til å flytte inn, sier Bytingsvik.

PS: Det er for tiden fortsatt 6 flotte leiligheter ledig for salg fordelt i 1.-2.-4.- og 5. etasje. ••

Gode råd, gode kjøp!

Malingsekspertene
finner du hos
MALIA

Benytt deg
av vår
MOBO-avtale!

MALIA
Gode råd - gode kjøp!

MALIA Gjenstad • Nøisomhedvegen 19 • Tlf 71 24 36 00
Åpent: Man-Fre 07.30-17 Tors 07.30-18 Lør 10-15
www.gjenstad.no • www.malia.no

REISTAD
CONTAINERUTLEIE

Tel. 71 21 18 85
Mob. 911 04 708 / 930 66 420

Gjennom vår avtale med MOBO, gir
vi MOBO medlemmer og borettslag
rabatt på våre fra før rimelige priser.

Visste du at til og med gamle
bananskall kan brukes om igjen?
Ved å lage biogass av matavfallet
kan vi kjøre en bil opp til 96 meter
på ett bananskall.

RIR, tlf.: 71 21 34 50 • rir@rir.no • www.rir.no

**VI UTFØRER ALLE TYPER
RØRLEGGERTJENESTER**

- Rørleggerservice
- Bolig og industri
- Bad med 10 års garanti
- Tegning/prosjektering
- Flislegging
- Varmepumper/gulvvarme

vvs-team as
Bademiljø
BEST PÅ BAD

Tlf. 71 21 53 90 / 91 36 01 20
Verftsgata 8, 6416 Molde • post@vvsteam.no • www.vvsteam.no

Ny heis-hverdag for EKORNES BRYGGE

Nytt heisanlegg skaper en ny hverdag for beboerne i de 28 leilighetene i Ekornes Brygge.

Beboere i borettslaget Ekornes Brygge i Sykkylven har fått en ny hverdag etter at et helt nytt heisanlegg som dekker alle fire etasjer i bygget nylig stod ferdig.

✎ OVE RØDAL 📷 MOBO

Prosjektet er økonomisk meget gunstig for laget på grunn på heistilskudd fra Husbanken, som dekker 50 prosent av kostnaden. Ekornes Brygge var opprinnelig en fabrikk som på slutten av 1990-tallet ble ombygget til boliger. Fra fabrikktiden ble den eksisterende vareheisen videreført som personheis idet nye borettslaget. Heisen ble etter hvert veldig kostbar å vedlikeholde, og til slutt også umulig å få godkjent til personbruk. Ekornes Brygge Borettslag stengte derfor heisen, og søkte rådgivning hos sin forretningsfører, MOBO. Teknisk avdeling har bistått borettslaget gjennom hele prosessen med prosjekteringsledelse, søknad om tilskudd, søknad om husbanklån, generalforsamling, kontrahering og gjennomføring.

MOBOs prosjektleder Arve Hatle forteller at for å utløse tilskudd så måtte også prosjektet

omfatte 4. etasje, som tidligere kun hadde tilkomst via trapp fra 3. etasje. Etter nærmere vurderinger så ble det konkludert med at det var utvendig tilbygg som var beste løsning. Alt i alt var det enkelt å tilpasse tilbygget til bygningskroppen, men det innebar at borettslaget måtte flytte eksisterende avløpstank og pumpeanlegg. Når grunnarbeidene kom i gang viste det seg at nevnte avløpstank var i veldig dårlig stand og at det var nødvendig med nytt avløpsanlegg. På tross av de uforutsette kostnadene, ligger prosjektets total kostnad godt under Husbankens erfaringstall for tilsvarende prosjekter. Dette viser at borettslaget fikk et konkurransedyktig anbud fra utførende entreprenør Christie & Opsahl AS.

– Det er et viktig prosjekt. Andelseiernes gjennomsnittsalder i borettslaget er 54,2 år og

1 av 3 andelseier er eldre enn 60 år. De får nå en mye lettere tilkomst til leilighetene og kan bo lengre i borettslaget, sier Hatle.

– Borettslaget var heldig. Det har vært og er stor rift om midlene i Husbanken, og først i tredje ekstraomgang fikk laget beskjed om tildeling av midler for 2017, til sammen 1,6 millioner kroner. Hele prosjektet koster nesten 3,3 mill. kroner. Heisen vil garantert føre til at Ekornes Brygge blir et enda mer attraktivt borettslag, fastslår Hatle.

I følge nettsidene til Sykkylvsbrua AS så er bruprosjektet nedbetalt i løpet av året, og broen åpnes for avgiftsfri passering rundt nyttår. Dette vil høyst trolig medføre at boligmarkedet på de to sidene av fjorden knyttes enda mere sammen. Ekornes Brygge står i alle fall klar med en splitter ny heis! ••

FAKTA

Ekornes Brygge Borettslag ble opprettet i 1999 og er tilknyttet Møre og Romsdal Boligbyggelag (MOBO). Borettslaget har 28 boliger med boligareal fra 39,8 til 68,4 kvm. Alle leilighetene er på ett plan og har egen balkong.

Eiendommen er sentralt beliggende på Ikornnes og har kort vei til Aure sentrum med flere servicetilbud.

Eiendommen ligger i strandlinje og har egen brygge. På eiendommen er det også opparbeidet lekeplass og flotte friområder. Det finnes butikk, frisør, småbåthavn og pub/restaurant i nærområdet.

Fannebo har fått 44 CARPORTER

Moldes eldste borettslag, Fannebo, er nå i praksis ferdig med bygging av carportene for samtlige 44 leiligheter i laget.

✎ OVE RØDAL

Bortsett fra et frittstående carportbygg midt i borettslaget, er de fleste carportene plassert nær boligene. En gammel dobbeltgarasje ble revet, det samme ble fire eldre carporter.

Det er Christie som har vært entreprenør for prosjektet. Det eneste som nå gjenstår er tilsåing og beplantning. Dette gjøres til våren.

– Jeg synes resultatet er blitt veldig bra, og enda penere blir det når uteområdet framstår grønt og fargerikt om noen måneder, sier Hatle. Han opplyser at vedtaket om prosjektet ble gjort før jul i fjor, og selve arbeidet tok til 30. mars i år. Det er brukt prefabrikkerte elementer fra Jatak i Fræna. I tillegg har det vært utført belsnings- og blikkenslagerarbeid. ••

Granlia 3

Rett før jul er de ti carportene ved borettslaget Granlia 3 klar til bruk. Arbeidet kom i gang i september, og entreprenør for prosjektet er Byggmester Jan Ukkelberg.

Øverland barnehage var den første barnehagen planlagt i Mobarn-regi.

30 ÅR SIDEN MOBARN-STIFTING

Den 15. desember er det 30 år siden Mobarn-starten. MOBO hadde da i flere måneder planlagt et andelslag og oppstart og drift av de første barnehagene.

✂ OVE RØDAL

I Molde Rådhus var det 44 personer som deltok på stiftelsesmøte. Der møtte foreldre med behov for barnehageplass, samt styre-medlemmer og ansatte i MOBO. Dette var starten på det som må kunne betegnes som regionens største barnehagesuksess.

Historien har vist at etableringen var helt riktig, i en periode hvor det var alt for få barnehage-plasser i Molde og distriktet. Norske Boligbyggelag (NBBL) har senere gitt den dristige barnehagesatsingen mye ros.

I dag har Mobarn 12 barnehager i tre kommuner og svært mye av æren for at barnehage-situasjonen ble endret fra dårlig til meget god på få år, tilfaller MOBOs tidligere forretnings-fører, 90 år gamle Wilhelm Wilkens. Det var nærliggende at barnehagevirksomheten skulle

startes som andelslag i samvirke-ånden. Når MOBO og andre boligbyggelag startet opp rett etter krigen var det boligkøer. På 70- og 80-tallet var det barnehagekøer. Mobarn har bidratt til å utvikle barnehagekøene, og hatt stor positiv innflytelse på barnehageutviklingen gjennom 30 år.

Mobarn har nå 3.500 andelseiere/medlemmer og 720 andeler er i bruk.

FRA IDÉ TIL REALITET

Bomagaset net møtte veteranen Wilhelm Wilkens sammen med Ingun Engja, selv blant initiativ-takerne og storbruker av barnehagene som småbarnsmor med tre barn, MOBOs barneha-gekonsulent fra mai 1988 og i to år, Rolf M. Orø, Evy Strømme som var sentral i arbeidet med

oppstarten av Mobarn – og dagens direktør i MOBO, Rolf Eidsæter.

Den første spiren til Mobarn ble sådd da Kringsjå Borettslag, med idè fra Samvirke-barnehagene i Oslo, sendte brev til MOBO med anmodning om å starte opp med bygging og drift av barnehager. De foreslo en tomt i Kringsjå-området. Ingun Engja var da med i styret for Kringsjå Borettslag.

– Det var dette brevet som sparket det hele i gang, minnes Wilkens. Den foreslåtte tomta var for liten for barnehagedrift, men MOBO så andre alternativ. Molde kommune hadde nettopp vedtatt å legge ned Øverland skole, og MOBO foreslo for kommunen at området ble benyttet til andre samfunnsnyttige formål. Det ble barnehagedrift i ombygde skolelokaler og det ble bygd både eldreboliger og ungdoms-boliger på tomten. En løsning Husbanken i Trondheim kalte et scoop.

RASK OPPSTART TROSS MOTSTAND

Allerede i august 1988 kunne Øverland barne-hage åpnes. Samtidig ble også barnehage nr. 2 åpnet. Velforeningen i Nordbyen var i gang med å bygge barnehage, men overlot bygging og drift til MoBarn. Året etter kom barnehage nr. 3 i Hauglia i Elnesvågen.

Men starten for det nye barnehageselskapet var tøff. Både Wilkens og Engja fikk føle på kroppen at motstanden fra kommune og mange innbyggere i Molde var ubehagelig sterk. MOBOs forretningsfører lot seg imidlertid ikke stanse, som hærfører for et bedre barnehage-tilbud gjennom bygging av samvirkebarne-hager.

– Mine venner gikk i demonstrasjonstog etter demonstrasjonstog for å få flere barne-hager i kommunen, som ikke bygde ut noe nytt den gang. Vi måtte greie oss med dag-

mamma, svart eller hvitt. Det var et kaos, slik jeg minnes det. Så når jeg fikk anledning til å være med på Mobarn-planene, var det klart jeg sa ja, selv om engasjementet mitt var upopulært hos mange. Alt skulle være kommunalt, var gjennomgangstenen, sier Engja. Hennes mann kjøpte Mobarn-andel nummer 2.

Den kommunale leien for Øverland barne-hage høy, selv om MOBO gjorde alt vedlike-holdsarbeidet selv og Wilkens til og med slo gress. Den kommunale økonomiske støtten var også fraværende. En stund lå konkurs-spøkelset over Mobarn. Wilkens ga seg ikke, sa ja til å fortsette og framgangen og nye prosjekter ble resultatet.

Han føyer til at det var en rar, omvendt holdning hos politikerne, for en samvirkebasert barnehagemodell helt uten profitt og ulik vanlige private barnehager.

– Ap, RV og Sp var sterke motstandere av Mobarn, mens Høyre var vår beste støtte-spiller. Ikke minst har vi mye å takke Helge Linge for.

EN FANTASTISK DUGNADSÅND

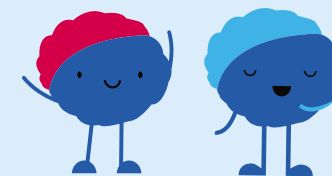
Førskolelærer Rolf M. Orø hadde sett for seg en rolig sommer i Bergen, men søkte en stilling i MOBO våren 2018. Der gikk det fort i svingene. Bare en uke etter at han ble ansatt som MOBOs første barnehagekonsulent, var han på plass, 20. mai.

– Det var svært lange arbeidsdager, til og med langfredag ble ikke lang nok, sier Orø på sitt sedvanlige humoristiske vis. – Det hjalp veldig mye at Wilkens visste nøyaktig hvordan jeg skulle gå frem for å komme videre. Ved å bruke hans forslag om brev rettet mot nøkkel-personer i kommunen i stedet for innlegg til lokalavisa mot ting jeg mente var feil i pressen, fikk vi akkurat det resultatet Wilkens hadde

Sentral for skipingen av Mobarn for 30 år siden og driften i dag: Foran Rolf M. Orø, første barnehage-konsulent i MOBO i 1988 og forretningsfører og primus motor Wilhelm Wilkens. Bak f.v. Evy Strømme, MOBO (med på stiftelsesmøtet), Ingun Engja fra Kringsjå, borettslaget som fikk ballen til å rulle og dagens direktør Rolf Eidsæter. Alle sammen stolt av hva Mobarn har utviklet seg til på 30 år.

sagt fra om på forhånd, Han visste hvordan man skulle nå fram til våre mål gjennom kommune og media. En meget viktig person for å få resultater, sier Orø. Som også berømmer lagånden i MOBO for å få barnehagene opp og stå, med en utrolig dugnadsånd. I Mobarn ble alle involvert, både foreldre og ansatte, og de fikk eierskap til barnehagen. Orø sluttet etter to år. Det var økonomisk umulig å ha heltids stilling i barnehageadministrasjon. Han begynte i ny jobb i Fylkeskulturavdelingen, og dagens barnehagesjef Marie Løkvik fikk deltidsstilling som barnehagefaglig konsulent kombinert med styrerjobb i Øverland barne-hage. Mobarns egen administrasjon har nå økt med ytterligere 2 stillinger i tillegg til de som jobber med Mobarn i MOBOs administrasjon. ••

MOBARN

Tolv barnehager i tre kommuner

Har hatt stor positiv innflytelse på barnehageutviklingen gjennom 30 år; lengre åpningstider, færre planleggings-dager og åpne barnehager hele året.

XL BYGG KLAPPET & KLART

Dale Bruk Vestnes

Ring Thomas
994 19 892

thomas.brastad@dalemalo.no

Dale Bruk Elnesvågen og Eide

RING KEN
406 90 221

ken.malme@dalemalo.no

Malo Sagbruk

RING MAGNE
404 33134

magne@dalemalo.no

**FOR DEG SOM IKKE VIL,
KAN ELLER HAR TID.**

DALE MALO

Elnesvågen

Tlf. 71 26 63 00

Man-fre 7³⁰-17

tors 7³⁰-18, lør 10-14

Eide

Tlf. 71 29 97 70

Man-fre 8-17

tors 8-18, lør 10-14

Vestnes

Tlf. 71 18 88 20

Man-fre 7-17

lør 10-14

Jupitervn. 3, Bergmo, Molde

Tlf. 71 25 08 00, fax 71 25 08 01

Man-fre 7³⁰-17, tors 7³⁰-18, lør 10-14

Maling selges hos Dale Bruk avd. Elnesvågen og Eide og hos Malo Sagbruk.

xl-bygg.no